

Sprawozdanie z Wojewódzkiego Konkursu Wiedzy Morskiej i Żeglarskiej 2026

Do kogo skierowany: Młodzież szkół podstawowych w kategorii klas 5-6 i 7-8 oraz młodzież szkół ponadpodstawowych (poziom średni) z Województwa Zachodniopomorskiego

Szkoły, które wzięły udział w Konkursie:

kategoria klas V-VI

SP 23, SP 37, SP 39, SP 45, SP 48

kategoria klas VII-VIII

SP 5, SP 15, SP 23, SP 37, SP 39, SP 48, SOSW2

Szkoły ponadpodstawowe:

Zespół Szkół Samochodowych, ZCEIMP, LO I, LO XVI, ZSEE, ZSM Kołobrzeg, ZSM Darłowo

Patronaty Honorowe nad Wojewódzkim Konkursem Wiedzy Morskiej i Żeglarskiej przyjęli:

- Pan Marszałek Województwa Zachodniopomorskiego Olgierd Geblewicz,
- Pan Zachodniopomorski Kurator Oświaty Paweł Palczewski,
- Pan Prezydent Miasta Szczecina Piotr Krzystek,
- Pan Rektor Politechniki Morskiej w Szczecinie Wojciech Ślęczka,
- Patronat Medialny – Polskie Radio Szczecin.

Przykładem ubiegłego roku Pan Kurator przyznał punkty na świadectwie za udział w naszym konkursie, dla uczniów klas VIII.

O stronę merytoryczną konkursu dbała Komisja Konkursowa składająca się z członków Szczecińskiej Szkoły pod Żaglami.

Zakres wiedzy i umiejętności ocenianych w Konkursie:

- Wiedza o banderze i ceremoniale morskim,
- Podstawowe informacje na temat szkolnictwa morskiego i śródlądowego na Pomorzu Zachodnim,
- Akweny wodne na Pomorzu Zachodnim i geograficzne jego położenie,
- Atrakcje turystyczne regionu zachodniopomorskiego,
- Dawne sposoby wyznaczanie kierunków w nawigacji bez użycia kompasu magnetycznego,
- Ekologia mórz i oceanów – zanieczyszczenia Bałtyku:
 - mikroplastik,
 - ochrona gatunków,
 - programy ekologiczne w regionie.
- Bezpieczeństwo na morzu i pierwsza pomoc:
 - podstawowe zasady bezpieczeństwa żeglarskiego,
 - sposoby udzielania pierwszej pomocy w różnych sytuacjach,
- Wiadomości o jachtach Żaglowych:
 - budowa jachtu:
 - szkoły podstawowe: jacht mieczowy typu słup,
 - szkoły ponadpodstawowe: jacht balastowy.
 - ożaglowanie:
 - szkoły podstawowe: nazewnictwo i rozpoznawanie żagli na jachtach jedno i dwumasztowych z wyłączeniem brygu i brygantyny
 - szkoły ponadpodstawowe: nazewnictwo i rozpoznawanie żagli na różnych jednostkach żaglowych w tym wielomasztowych.
 - znajomość olinowania:
 - szkoły podstawowe: olinowanie stałe, półstałe i ruchome występujące na jachcie typu słup i kecz,
 - szkoły ponadpodstawowe: olinowanie stałe, półstałe i ruchome występujące na jednostce żaglowej typu fregata.
 - rozpoznawanie typów jednostek żaglowych ze względu na rodzaj ożaglowania:
 - szkoły podstawowe: jednostki jedno i dwumasztowe,
 - szkoły średnie: rozpoznawanie różnych jednostek żaglowych w tym wielomasztowych.
- Umiejętności:
 - wiązanie różnych węzłów,
 - kodowanie i dekodowanie z użyciem flag MKS,
 - kodowanie i dekodowanie depesz z użyciem alfabetu Morse'a.
- Konkurencje sprawnościowe (rzutka, rzut cumą, kołem rat. itp)
- Kultura morska:
 - legendy, opowieści i przesady morskie,
 - tradycje i niepisane zasady morskie,
 - zwyczaje załogowe – podział obowiązków na jachcie, zasady współpracy
 - bezpieczeństwo jako element kultury morskiej
 - pieśni pracy, pieśni kubryku, pieśni obrzędowe i piosenki żeglarskie: umiejętność rozpoznawania tytułów oraz w jakich sytuacjach dany utwór wykonywano
- Ludojad - Ludomir Mączka:
 - jego rejsy
 - ciekawostki z życia
- Podstawowe wiadomości z meteorologii:
 - Szkoły podstawowe – 10 podstawowych rodzajów chmur i z czego są zbudowane, oznaki zbliżającej się złej pogody, silnego wiatru, deszczu, gdzie i kiedy powstaje tęcza, oznaki, że pogoda się polepszy,
 - Szkoły ponadpodstawowe - zakres jak dla szkół podstawowych oraz: jak są przedstawiane na mapie synoptycznej i umiejętność rozpoznawania podstawowych układów barycznych (niż, wyż, zatoka niskiego ciśnienia, klin wysokiego ciśnienia, siodło), znajomość

kształtowania się pogody w układzie niżowym (kierunek wiatru, ciśnienie, zachmurzenie, opady, temperatura), umiejętność określania kierunków wiatru na podstawie wykreślonych izobar.

- Umiejętność rozpoznawania następujących przyrządów nawigacyjnych oraz wiedzy do czego służyły lub służą:
 - Szkoły podstawowe: Kompas, Chronometr, Oktant, Sekstant, Astrolabium, Laska Jakuba, Linią równoległą, Solar Stein (kamień słoneczny)
 - szkoły ponadpodstawowe: GPS, AIS, echosonda, radar, autopilot, systemy map elektronicznych, navtex,
- Rzut Mercatora – kto i kiedy go stworzył, czym się charakteryzuje (szkoły ponadpodstawowe),
- Umiejętność odczytywania podstawowych informacji z morskiej mapy nawigacyjnej (szkoły ponadpodstawowe):
 - Tytuł mapy
 - Skala mapy
 - Długość i szerokość geograficzna,
 - Głębokość,
 - Znaki nawigacyjne (boje, latarnie, nabieżniki),
 - Deklinacja.
- Umiejętność posługiwania się cyrklem i trójkątem nawigacyjnym (szkoły ponadpodstawowe),
- Pojęcie szerokości i długości geograficznej, pojęcie mili morskiej, kabła, węzła (w tym sposoby pomiaru), jednostek głębokości i ich przeliczenie (szkoły ponadpodstawowe),
- Praktyczna umiejętność obliczania deklinacji na mapach polskich i angielskich (szkoły ponadpodstawowe),
- Praktyczna umiejętność odczytywania wartości dewiacji z tabeli oraz jej zastosowania przy dokonywaniu obliczeń (szkoły ponadpodstawowe),
- Praktyczna umiejętność odczytania z Tablic Pływów momentu wystąpienia HW,
- umiejętność biernego uwzględnienia prądu pływowego w nawigacji zliczeniowej,
- Praktyczna umiejętność dokonywania zapisów w Dzienniku Jachtowym,
- Znajomość przeliczenia od Kursu Kompasowego do Kąta Drogi nad Dnem i odwrotnie (szkoły ponadpodstawowe),
- Praktyczna umiejętność wyznaczania na morskiej mapie nawigacyjnej pozycji obserwowanej na podstawie namiarów i pozycji zliczonej oraz kierunków (szkoły ponadpodstawowe).

Etapy konkursu:

- **Eliminacje** (27.01.2026) – przeprowadzone zostały przez Komisje Konkursowe, powołane na poziomie szkół. Szkoły otrzymały w przeddzień konkursu drogą elektroniczną Testy Składające się z 30 pytań oraz instrukcję ich przeprowadzenia. Po eliminacjach wyłoniona została jedna z każdej zgłoszonej szkoły, najlepsza czteroosobowa drużyna plus dwóch rezerwowych z osób, które w teście kwalifikacyjnym otrzymały najwyższe punktacje. Tak wyłonione Zespoły, zakwalifikowane zostały do półfinałów.
- **Półfinały** (dla szkół podstawowych klasy, 5-6 w dniu 10 marca 2025 r., dla szkół podstawowych, klasy 7-8 w dniu 11 marca 2025 r., dla szkół ponadpodstawowych w dniu 12 marca 2025 r.) – Przeprowadzone zostały przez Komisję Konkursową, powołaną przez Pałac Młodzieży. Każdy członek drużyny przystąpił indywidualnie do testu, składającego się z 40 pytań. Suma poprawnych odpowiedzi każdego członka zespołu była zsumowana i to dało punktację całej drużyny. Na tej podstawie zostało wyłonionych po pięć drużyn z każdej kategorii wiekowej, które wzięły udział w finałach.

Zwiedzanie Politechniki Morskiej w Szczecinie przez uczniów szkół ponadpodstawowych

- **Finał** (19.05.2025 szkoły podstawowe (obie kategorie), 27.05.2025 szkoły ponadpodstawowe) – Odbły się na terenie Centrum Żeglarskiego w Szczecinie. Drużyny ze szkół podstawowych miały zorganizowany bieg, w którym musiały stawić się na wyznaczonych punktach kontrolnych. Instruktorzy będący członkami Szczecińskiej Szkoły pod Żaglami, dokonali sprawdzianu wiedzy i umiejętności. Na poziomie szkół średnich, każda drużyna musiała wyznaczyć nawigatora. Osoba ta, rozwiązywała złożone zadanie nawigacyjne na mapie. Reszta zespołu w tym czasie pokonywała trasę biegu sprawdzającego wiedzę i umiejętności całego zespołu. Suma punktów z zadania nawigacyjnego oraz z biegu wpłynęła na wyłonienie miejsca w klasyfikacji ogólnej. Po zakończeniu finałów dla młodzieży ze szkół średnich zorganizowany został poczęstunek oraz transport do Pałacu Młodzieży, celem wzięcia udziału w uroczystym zakończeniu Konkursu wraz z wręczeniem upominków i nagród.

Zajęte miejsca w poszczególnych kategoriach:

kat. kl. V-VI

Miejsce	Szkoła	Ilość punktów
I	SP 39	181
II	SP 37	174,25
III	SP 45	143,75
IV	SP 23	123,5
V	SP 48	117,5

kat. kl.VII-VIII

Miejsce	Szkoła	Ilość punktów
I	SP 37	180
II	SP 48	172,5
III	SP 39	156,5
IV	SP 23	146,75
V	SP 5	139,25
VI	ZO 9 SP 15	
VII	SOSW 2	

kat. szk. ponadpodstawowe

Miejsce	Szkoła	Ilość punktów
I	ZSM Kołobrzeg	61,46
II	ZSM Darłowo	49,41
III	ZSEE	35,4
IV	LO I	29,75
V	Zespół Szkół Samochodowych	15,71
VI	LO IX	

- **Zakończenie konkursu.**
- Uroczyste zakończenie konkursu zaczęło się w Auli Pałacu Młodzieży w dniu 27.05.2025 o godzinie 1600. Zaszczycili nas swoją obecnością:
 - Pan Rafał Stańczuk – z-ca Dyrektora Wydz. Edukacji i Sportu Urzędu Marszałkowskiego,
 - Pani Agnieszka Deja – Prorektor ds. Studenckich Politechniki Morskiej w Szczecinie,
 - Pan Rafał Zaweracz – Wydział Promocji Politechniki Morskiej w Szczecinie,
 - Pan Grzegorz Janowski – Przewodniczący Kapituły Szczecińskiego Programu Edukacji Wodnej.

Urzędy: Pana Marszałka, Pana Prezydenta Szczecina, Pana Rektora Politechniki Morskiej, Pałacu Młodzieży – PCE ufundowały nagrody i upominki dla uczestników Konkursu. Między innymi Pan Marszałek ufundował dla uczestników finałów bony upominkowe EMPIK-u. Pan Prezydent oraz Dyrektor Pałacu Młodzieży ufundowali nagrodę główną tj. tygodniowy rejs jachtem morskim s/y Dar Szczecina dla zwycięskiej drużyny w kategorii szkół podstawowych kl. VII-VIII oraz szkół ponad podstawowych, wraz z ich opiekunami. Oprócz głównych nagród, każdy z uczestników otrzymał

nagrody rzeczowe ufundowane przez Marszałka Zachodniopomorskiego, Rektora Politechniki Morskiej, Urzędu Miasta i Pałacu Młodzieży oraz Radia Szczecin.

Laureaci I miejsc w poszczególnych kategoriach wiekowych:

SP 39 kl. V-VI

SP 37 kl. VII-VII

ZSM w Kołobrzegu

Sprawozdanie sporządził: Jerzy Szwoch